

LE 01 locatiekeuze en verontreinigde grond

☆☆☆☆☆☆
 ☆☆☆☆☆
 ☆☆☆☆
 ☆☆☆
 ☆☆
 ☆

Punten

Geen verplichte credit

Toepasbaar op: Alle projecten

Doel

Het stimuleren van ontwikkelingen op hergebruikt of verontreinigd land, om onbebouwd land zo veel mogelijk onaangetast te laten.

Vraag

Wordt de ontwikkeling op hergebruikt land gebouwd en is dit tevens verontreinigde grond?

Punten	Antwoord	Selecteer een antwoordoptie, selecteer antwoord C indien van toepassing
1	A.	Ja, de hoeveelheid hergebruikt land, als percentage van de voetafdruk van de gebouwontwikkeling, is 75%.
2	B.	Ja, de hoeveelheid hergebruikt land, als percentage van de voetafdruk van de gebouwontwikkeling, is 95%
EP	C.	Ja, een saneringsplan wordt uitgevoerd om op verontreinigde bodem de woning/het gebouw te ontwikkelen.

Criteria

#	Criteria	Toepasbaar op antwoordoptie
Criteria voor antwoordopties A & B		
1.	<p>Hergebruikt land wordt beschouwd als land dat in de afgelopen vijftig jaar is ontwikkeld als verharde grond voor industriële, commerciële of maatschappelijke doeleinden. Dit is niet van toepassing op de volgende categorieën terreinen (gronden) die natuurwaarden hebben:</p> <ol style="list-style-type: none"> Land of 'greenfield' dat bestemd is geweest voor landbouw, bosbouw of natuur- en landschapsontwikkeling Land dat gebruikt is geweest voor mineralenextractie of afvalstort waarbij het landschap naderhand is gerestaureerd. Groene terreinen in bebouwde gebieden zoals: parken, plantsoenen, scheggen speel- en recreatieterreinen, sportvelden of volkstuintjes. Land dat eerder was ontwikkeld maar waarvan de resten van permanente (oppervlakte)structuren (bijvoorbeeld ruïnes) in de loop der tijd zijn opgegaan in het landschap als onderdeel van de 'natuurlijke' omgeving. 	A-B
2.	De voetafdruk van de ontwikkeling is het oppervlak binnen de perceelgrens, het gebouw, inclusief de (verharde) buitenruimte.	A-B

	Het betreft hier het oppervlak zoals op de grond geprojecteerd (niet het BVO).	
3.	Onontwikkeld terrein waar tijdelijke voorzieningen worden geplaatst voor bijvoorbeeld een tijdelijk kantoor, bouwkeet, parkeren, materiaal of machineopslag dient te worden beschouwd als ontwikkeling op onontwikkeld land en in de berekening van het percentage te worden opgenomen.	A-B
4.	Bij de uitbreiding van een bestaand gebouw is het percentage van de voetafdruk van toepassing op het nieuw te realiseren gedeelte. Het bestaande gebouw mag niet worden meegerekend.	A-B
5.	Als ten gevolge van het bouwproject een bestaand gebouw of de functie wordt verplaatst naar een andere locatie, niet op hergebruikt land, is er sprake van een indirecte negatieve impact. Bijvoorbeeld als er een nieuw gebouw is gepland op de locatie waar momenteel een garage staat en deze wordt verplaatst naar een andere locatie. Dit is onwenselijk omdat er dan toch op niet-hergebruikt land wordt gebouwd. In dit geval dient men het project te beoordelen op grond van het landgebruik van het gebouw dat wordt verplaatst.	A-B
Criteria voor antwoordoptie C		
6.	Het bouwproject wordt gerealiseerd op een locatie met ernstige bodemverontreiniging, blijvend uit een beschikking conform art.29 Wet Bodembescherming.	C
7.	Een uitvoeringsplan of plan van aanpak voor bodemsanering om ontwikkeling van een bouwlocatie op verontreinigde grond mogelijk te maken. In veel gevallen kan in plaats van een saneringsplan ook worden volstaan met een BUS-melding. In zowel de BUS-procedure als de reguliere saneringsprocedure zal het bevoegd gezag over een evaluatierapport moeten beschikken na afloop van de sanering om te beoordelen of de sanering goed is uitgevoerd.	C
8.	Wanneer de grond in eigendom was van een andere partij maar de sanering is uitgevoerd ten behoeve van de huidige projectontwikkeling kan hiermee worden voldaan aan de criteria voor de Exemplary Performance. Echter, wanneer in het verleden de bodem is gesaneerd, zonder dat dit onderdeel was van de huidige projectontwikkeling, is de EP niet haalbaar.	C
9.	Het verwijderen van asbest uit bestaande gebouwen telt niet mee als sanering voor de Exemplary Performance. Indien asbest in de bodem aanwezig is, komt de locatie na sanering wél in aanmerking voor de EP.	C

Bewijsvoering

Criteria	Vereisten bewijsvoering
-	De hieronder genoemde bewijsvoering is niet uitputtend. Ga naar paragraaf 4.4 'Robuustheid van bewijsmateriaal' voor typen bewijsmateriaal die kunnen worden toegepast om aan te tonen dat aan de credit eisen wordt voldaan.

Definities

LE 02 Beschermen van de ecologische waarde

Punten

Geen verplichte credit

Toepasbaar op: Alle projecten

Doel

Het stimuleren dat er gebouwd wordt op grond van lage ecologische waarde en het voorkomen van schade aan aanwezige ecologische waarden op de bouwplaats.

Vraag 1

Is voorafgaand aan de bouwactiviteiten een natuurrapportage opgesteld?

Punten	Antwoord	Selecteer één antwoord
1	A.	Ja, de natuurrapportage is voorafgaand aan de bouwactiviteiten opgesteld door een erkend ecooloog.

Vraag 2

Heeft de bouwplaats een lage ecologische en landschappelijke waarde en worden reeds aanwezige ecologische waarden beschermd?

Punten	Antwoord	Meerdere antwoordopties mogelijk
1	B.	Ja, de bouwplaats wordt gedefinieerd als land met een lage ecologische en landschappelijke waarde.
1	C.	Ja, alle bestaande elementen van ecologische waarde op de bouwplaats worden zoveel mogelijk beschermd tijdens de werkzaamheden.

Criteria

#	Criteria	Toepasbaar op antwoordoptie
Criteria voor alle antwoordopties		
	De opdrachtgever/ontwikkelaar stelt zo vroeg mogelijk in het bouwproces een erkend ecooloog aan, bij voorkeur in de ontwerpfase, maar tenminste vóór de aanvang van de werkzaamheden en het bouwrijp maken van de projectlocatie. BREEAM.NL geeft de aanbeveling zo vroeg mogelijk in het bouwteam een samenwerking tot stand te brengen tussen de ecooloog en de andere (bouw)professionals: (landschaps)architect, aannemer, toekomstige terreinbeheerder/hovenier.	Alle
	Voor de aanvang van de bouwactiviteiten (inclusief het bouwrijp maken) stelt een erkend ecooloog een natuurrapportage op waarin de ecologische en landschappelijke waarde van de bouwlocatie worden beschreven op basis van bureauonderzoek, inventarisatie en veldonderzoek op locatie en waarbij tevens een ecologisch werkprotocol wordt opgesteld.	Alle
	In de natuurrapportage wordt minimaal het volgende besproken:	Alle

	<p>a. Een beschrijving van de huidige en toekomstige inrichting van het plangebied. Alle elementen van ecologische waarde (zie Criteria 2) die voorafgaande aan de werkzaamheden op de bouwplaats aanwezig zijn worden benoemd. Tevens wordt vermeld wat er in de toekomstige situatie met deze elementen gebeurt.</p> <p>b. Een overzicht van de soorten en levensvormen (flora en fauna) die middels de Wet natuurbescherming worden beschermd en die tijdens de werkzaamheden van het plangebied gebruik (kunnen gaan) maken. Voor alle soorten (planten en dieren) geldt ten allen tijde een zorgplicht waardoor nadelige gevolgen worden voorkomen en verminderd.</p> <p>c. Een overzicht van zeldzame Rode-Lijstsoorten (bedreigd tot ernstig bedreigd) die gebruik (zouden kunnen) maken van het terrein;</p> <p>d. De huidige ligging van het plangebied en zijn omgeving: binnen of buiten de bebouwde kom en binnen of buiten de Natura 2000-gebieden en onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland;</p> <p>e. Voor het behalen van het punt voor de 'bescherming van ecologische elementen' dient in de natuurrapportage tevens een ecologisch werkprotocol (zie CN6) te worden opgenomen;</p> <p>f. Een verwijzing naar gemeentelijke groenplannen (of bouwenveloppen) waarin voor het plangebied specifieke voorschriften voor de ontwikkeling van groenvoorzieningen op de bouwlocatie zijn opgenomen</p>	
Criteria voor antwoordoptie B		
	<p>Een erkend ecooloog heeft in de natuurrapportage vastgesteld dat de bouwplaats kan worden gedefinieerd als land met een lage ecologische en landschappelijke waarde (Zie Criterium 6). Dit is land met weinig bestaande elementen van ecologische waarde, zoals ecologisch interessante en/of beschermde soorten (flora en fauna) en landschappelijke en natuurlijke elementen.</p>	B
Criteria voor antwoordoptie B en C		
	<p>Wanneer de erkend ecooloog heeft bepaald dat een natuurlijk element relatief weinig ecologische of landschappelijke waarde heeft, of een bedreiging vormt het publiek (bijvoorbeeld in het geval een boom), dan kunnen deze elementen, mits met een goed verantwoording, worden uitgezonderd van geldende natuurbescherming.</p>	B – C
	<p>Wanneer elementen van ecologische waarde worden verwijderd als onderdeel van de bouwwerkzaamheden of het bouwrijp maken, kan antwoordoptie C niet worden behaald. Dit geldt ook als deze elementen worden verplaatst als onderdeel van een nieuwe strategie voor groenvoorzieningen of als deze zijn verwijderd voordat de grond door de ontwikkelaar is verkregen, maar bouwrijp is gemaakt ten behoeve van dit project door derden. Schade aan elementen van ecologische waarde wordt zoveel mogelijk beperk. Dit moet van minimaal niveau zijn volgens goedgekeurde gedragscodes, zoals die van het ministerie van EZ.</p>	B – C
	<p>Een ecologisch werkprotocol is erop gericht tijdens de planvorming en de uitvoer van het bouwproject elementen van ecologische waarde te ontzien en eventueel concrete</p>	B – C

	maatregelen voorschrijven ter behoud van ecologische waarden (zie ook LE04). De erkend ecooloog ziet erop toe dat deze op een goede manier worden uitgevoerd.	
	In het geval er al werkzaamheden hebben plaatsgevonden, zoals het bouwrijp maken toen de grond in eigendom was van een andere partij, zal de erkend ecooloog zijn onderzoek voor de natuurrapportage baseren op de situatie vóór aanvang van de werkzaamheden. Dit kan bureauonderzoek zijn, waarbij in ieder geval gebruik wordt gemaakt van fotografisch materiaal van de landschapsinrichting en omgeving van de bouwlocatie van voor de werkzaamheden.	B – C
Criteria voor antwoordoptie C		
	Alle bestaande elementen van ecologische waarde op de bouwplaats worden zoveel mogelijk beschermd tijdens de werkzaamheden, conform het ecologisch werkprotocol uit de natuurrapportage.	C
	Een erkend ecooloog heeft gedurende het bouwproces vastgesteld dat volgens het werkprotocol en (de specifieke voorwaarden van) een eventueel afgegeven ontheffing gewerkt wordt en stelt hierover na oplevering een rapportage op.	C

Bewijsvoering

Criteria	Vereisten bewijsvoering
-	De hieronder genoemde bewijsvoering is niet uitputtend. Ga naar paragraaf 4.4 'Robuustheid van bewijsmateriaal' voor typen bewijsmateriaal die kunnen worden toegepast om aan te tonen dat aan de credit eisen wordt voldaan.

Definities

Toelichting

LE 04 Ecologisch medegebruik van de locatie

Punten

Geen verplichte credit

Toepasbaar op: Alle projecten

Doel

Het stimuleren van maatregelen voor het ecologisch medegebruik van de woonlocatie en de omgeving door plant- en diersoorten.

Vraag 1

Is voorafgaand aan de bouwactiviteiten een natuurrapportage opgesteld?

Punten	Antwoord	Selecteer één antwoord
1	A.	Ja, de natuurrapportage is voorafgaand aan de bouwactiviteiten opgesteld door een erkend ecooloog.

Vraag 2

Welke ecologische voorzieningen zijn toegepast binnen de voetafdruk van de gebouwwontwikkeling? (4 punten)

Punten	Antwoord	Meerdere antwoordopties mogelijk; kies antwoordoptie D of C
1	B.	Er zijn minimaal twee maatregelen toegepast op het gebouw voor vegetatiedoeleinden.
1	C.	Er zijn maatregelen genomen voor minimaal drie soorten met verschillende biotoeisen.
2	D.	Er zijn maatregelen genomen voor minimaal zes soorten met verschillende biotoeisen
1	E.	Binnen de voetafdruk van de ontwikkeling worden maatregelen getroffen die naast ecologische voorzieningen ook zijn gericht op het vergroten van sociale cohesie.

Vraag 3

Welke overige ecologische maatregelen zijn toegepast buiten de voetafdruk van het gebouwwontwikkeling?

Punten	Antwoord	Meerdere antwoordopties mogelijk
1	F.	In de buitenruimte worden maatregelen getroffen om de maatregelen binnen de voetafdruk van het gebouw te ondersteunen.
1	G.	Toekomstige bewoners worden actief gestimuleerd om een tuin of balkon zo ecologisch verantwoord mogelijk in te richten.

Criteria

#	Criteria	Toepasbaar op antwoordoptie
Criteria voor antwoordoptie A		
1.	Een door een erkend ecooloog opgesteld rapport, waarin de ecologische waarde van de bouwlocatie en de omgeving al in een vroeg stadium van het ontwerpproces wordt omschreven op basis van bureauonderzoek, inventarisatie en veldonderzoek op locatie. Onderdeel van de natuurrapportage zijn ook de aanbevelingen van de erkend ecooloog ten aanzien van de bestaande en toekomstige	A

	<p>beplanting en de wijze van irrigatie, of voor de beplanting die geen irrigatie behoeft.</p> <p>In het rapport wordt tevens verwezen naar gemeentelijke groenplannen of bouwveloppen waarin specifieke voorschriften voor de ontwikkeling van groenvoorzieningen op de bouwlocatie zijn opgenomen.</p> <p>Indien een NL Greenlabel certificaat is behaald gelden de voorwaarden uit CN6.</p>	
2.	<p>Een erkend ecooloog is een persoon die:</p> <ol style="list-style-type: none"> Op hbo- dan wel universitair niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt ecologie, én/of Als praktiserend ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus, én/of Zich aantoonbaar beroepsmatig inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals: Das en Boom, VZZ, RAVON, Vogelbescherming, Nederlandse, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, VOFF, SOVON, enz.) 	A
Criteria voor antwoordoptie B – E		
3.	<p>Maatregelen voor vegetatiedoeleinden zijn geplaatst op, tegen, in of aan het gebouw. Maatregelen zijn (maar niet beperkt tot):</p> <ol style="list-style-type: none"> Horizontaal groen Verticaal groen Ingebouwde plantenbakken (gevuld) Groene tuinafscheiding <p>De maatregelen kunnen in combinatie met de maatregelen voor soorten worden toegepast (zie criterium 6).</p>	B
4.	<p>De vegetatie die wordt toegepast bestaat uit inheemse en lokaal gekweekte beplanting. Door middel van een aantoonbare inventarisatie van de beplanting wordt inzage gegeven in de herkomst van de producten. Een overzicht van labels, keurmerken, kwekersinformatie wordt de herkomst verklaard.</p> <p>Erkende systemen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> NL Greenlabel duurzaamheidspaspoort On the way to planet proof Groenkeur Insert Kwaliteitslabel Groen 	B
5.	<p>Ecologische maatregelen voor soorten houden aantoonbaar rekening met het 'Vier V's' principe. De maatregelen dienen per soort rekening te houden met voedsel, veiligheid, voortplanting en variatie. Indien een van de vier v's niet binnen de eigen voetafdruk kan worden gemaakt maar wel buiten de afdruk aanwezig is dient dit aantoonbaar te worden gemaakt, bijvoorbeeld in de natuurrapportage.</p>	B-D
6.	<p>De opdrachtgever/ontwikkelaar stelt zo vroeg mogelijk in het bouwproces een ecooloog aan, bij voorkeur in de ontwerpfase, maar tenminste vóór de aanvang van de werkzaamheden en het bouwrijp maken van de projectlocatie.</p> <p>BREEAM-NL geeft de aanbeveling zo vroeg mogelijk in het bouwteam een samenwerking tot stand te brengen tussen de ecooloog en de andere bouwprofessionals: (landschaps)architect, aannemer, toekomstige terreinbeheerder/ hovenier.</p>	B-D

7.	De voetafdruk van de ontwikkeling is het oppervlak binnen de perceelgrens, het gebouw, inclusief de (verharde) buitenruimte. Het betreft hier het oppervlak zoals op de grond geprojecteerd (niet het BVO). Aanvullend geldt, de voetafdruk van het gebouw betreft: a. De invloedssfeer van de ontwikkeling b. Het oppervlak binnen de demarcatie van het gebouw inclusief private of gedeelde buitenruimte.	B-D
8.	Indien er een NL Terreinlabel certificaat is behaald dan kunnen de volgende beoordelingscriteria in thema 5 van NL Terreinlabel (Biodiversiteit) als gelijkwaardig worden gezien. Antwoordoptie B (minimale vereisten) kan worden voldaan als wordt aangetoond dat voor criterium 3.5.1 uit NL Terreinlabel drie punten zijn behaald. Aan antwoordoptie C kan worden voldaan als wordt aangetoond dat voor criterium 3.5.3 uit NL Terreinlabel twee punten zijn behaald. Aan antwoordoptie D of E kan worden voldaan als wordt aangetoond dat voor criterium 3.5.2 drie punten én voor criterium 3.5.5 drie punten van NL Terreinlabel is voldaan. Voor de opleverfase is het NL Terreinlabel certificaat voor de realisatiefase nodig	B – D
9.	Filter Indien er geen ontwikkeling plaatsvindt buiten de voetafdruk van het gebouw, wordt antwoordoptie E gefilterd.	E
10.	Private of gedeelde buitenruimte heeft naast ecologische voorzieningen ook invloed op de sociale aspecten zodat toekomstige bewoners ook gebruik kunnen maken van de ruimte. Maatregelen kunnen betrekking hebben op: a. Lokale voedselproductie of moestuin voor de bewoners b. Inrichtingselementen en ruimte voor recreatie, rust of zingeving c. Sport- en/of speelvoorzieningen d. Ruimte voor ontmoeting	E
11.	Toekomstig gebruikers van de buitenruimte hebben invloed op de inrichting van de buitenruimte, een integraal ontwerp verbindt het ecologische met het sociale aspect (MAN 01).	E
Criteria voor antwoordoptie F en G		
12.	Maatregelen in de buitenruimte komen voort uit een integraal ontwerp waarin een erkende ecooloog samen met de betreffende gemeente heeft gekeken naar hoe de maatregelen op gebouw en de buitenruimte elkaar kunnen versterken of in stand houden.	F
13.	Toekomstige bewoners worden actief gestimuleerd om hun tuin of balkon in te richten op een ecologisch verantwoorde manier. Stimulering hiervan kan plaatsvinden door, maar is niet beperkt tot: a. Een tuinontwerp opstellen met een erkend ecooloog of ecologisch tuinontwerper. b. Budget voor ecologische voorzieningen beschikbaar maken. c. Bewoners wordt gestimuleerd om een NL Tuinlabel met minimaal ambitieniveau B te behalen met behulp van een professional.	G

Methodiek

Bewijsvoering

Criteria	Vereisten bewijsvoering
-	De hieronder genoemde bewijsvoering is niet uitputtend. Ga naar paragraaf 4.4 'Robuustheid van bewijsmateriaal' voor typen bewijsmateriaal die kunnen worden toegepast om aan te tonen dat aan de credit eisen wordt voldaan.

Definities

Toelichting

LE 05 – Langdurig gebruik ecologische voorzieningen

Punten

Geen verplichte credit

Toepasbaar op: Alle projecten

Doel

Het beheren, monitoren en blijvend gebruik kunnen maken van de groene en ecologische voorzieningen in de buitenruimte.

Vraag

Is het gebruik en beheren van de buitenruimte en de ecologische voorzieningen geborgd om langdurig gebruik te kunnen maken van de voorzieningen?

Punten	Antwoord	Meerdere antwoordopties mogelijkheid
1	A.	Ja, toekomstige bewoners wordt informatie geleverd over het beheren en onderhouden van de ecologische en groene voorzieningen van de woning.
1	B.	Ja, een onderhoudsplan voor de gedeelde ecologische en groen voorzieningen wordt aan beheerder of VVE geleverd
1	C.	Ja, er is een contractuele verbintenis met een beheerder van de ecologische en groenvoorzieningen voor een periode van minimaal 6 jaar.

Criteria

#	Criteria	Toepasbaar op antwoordoptie
Criteria voor antwoordoptie A		
1.	Als onderdeel van de handleiding voor bewoners (MAN 04) is ruimte opgenomen voor het onderhouden van de ecologische en groene voorzieningen van het project. Hierin is in ieder geval opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> a. De voorzieningen en de gewenste staat van de voorzieningen b. De ecologische waarde van de voorzieningen en het doel ervan c. Aandachtspunten voor het onderhouden van de voorzieningen d. Aandachtspunten voor beheer zonder gebruik te maken van schadelijke en/of kunstmatige middelen. e. Contactinformatie voor het oplossen van problemen met de voorzieningen 	A
Criteria voor antwoordoptie B		
2.	Als onderdeel van de handleiding voor beheerders (MAN 04) is ruimte opgenomen voor het onderhouden van de ecologische en groene voorzieningen van het project. In het beheerplan is in ieder geval opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> a. De voorzieningen en de gewenste staat van de voorziening 	B

	<ul style="list-style-type: none"> b. De ecologische waarde van de voorzieningen en het doel ervan c. Acties en verantwoordelijkheden van het beheer van de voorzieningen d. Aandachtspunten voor het onderhouden van de voorzieningen e. Een ecologisch protocol hoe de voorzieningen blijven voldoen aan de gestelde duurzaamheidscriteria 	
Criteria voor antwoordoptie C		
3.	<p>Het beheerplan is onderdeel van de natuurrapportage. Hierin staat beschreven op welke wijze de bouwlocatie in de gebruiksfase moet worden onderhouden en beheerd, zodat de biodiversiteit op de lange termijn wordt bevorderd.</p> <p>Het beheerplan dient realistisch en uitvoerbaar te zijn, en een monitoring- en evaluatieplan te bevatten, waardoor de effectiviteit van de inrichtingsmaatregelen kan worden getoetst</p>	C
4.	<p>De uitvoering van het beheerplan is geborgd voor minimaal 6 jaar. In het beheerplan staat minimaal omschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wie voor welk beheer en monitoring verantwoordelijk is (eigenaar, huurder, gebruiker, derde partij); - Wat het budget is voor de maatregelen die door de erkend ecooloog worden voorgesteld; - Welke middelen beschikbaar zijn voor de uitvoering van de maatregelen en onderhoud (tijd, geld en mankracht). 	C

Bewijsvoering

Criteria	Vereisten bewijsvoering
-	De hieronder genoemde bewijsvoering is niet uitputtend. Ga naar paragraaf 4.4 'Robuustheid van bewijsmateriaal' voor typen bewijsmateriaal die kunnen worden toegepast om aan te tonen dat aan de credit eisen wordt voldaan.

Definities

Toelichting

LE 07 - Bodemverbetering

Punten

Geen verplichte credit

Toepasbaar op: Alle projecten

Doel

Het stimuleren van een goede en gezonde bodemkwaliteit zodat beplanting en bodemleven optimaal kan gedijen.

Vraag

Wordt een goede bodemkwaliteit na afloop van de ontwikkeling opgeleverd?

Punten	Antwoord	Meerdere antwoordopties mogelijk
1	A.	Ja, er is een bodemverbeteringsonderzoek uitgevoerd, deze dient als basis van de bodemverbetering en is afgestemd op het specifieke gebruik
1	B.	De gebiedseigen grond heeft een pH waarde > 6
1	C.	Toekomstige bewoners of beheerders worden gestimuleerd om hun tuin ecologisch in te richten en te beheren.

Criteria

#	Criteria	Toepasbaar op antwoordoptie
Criteria voor alle antwoordopties		
1.	De antwoordopties voor bodemkwaliteit zijn van toepassing op aan het woongebouw gekoppelde tuinen, plantsoenen en/of parken die onderdeel zijn van de ontwikkeling.	Alle
Criteria voor antwoordoptie A		
2.	Het bodemverbeteringsonderzoek houdt tenminste rekening met: <ul style="list-style-type: none"> - Infiltratie in de bodem. Een advies op basis van de K-waarde is afgestemd op de grond. - Organische stofgehalte, schimmels en bacteriën. De aanbevelingen uit het bodemverbeteringsonderzoek zijn uitgevoerd middels de bodemverbetering	A
3.	Het bodemverbeteringsonderzoek is uitgevoerd door een bodem ecooloog en heeft als doel om een goede en gezonde bodemkwaliteit te realiseren – die is afgestemd op het gebruik van de grond, tuinen en plantsoenen, beplanting en parken voor recreatief gebruik. Het onderzoek heeft aandacht voor een goede waterhuishouding van de bodem, wateropvang t.b.v. droge perioden en afwatering in natte perioden om de flora en fauna “zo min mogelijk te verstoren”. Daarnaast wordt een vitaal bodemleven gestimuleerd, door rekening te houden met organische stoffen, schimmels en bacteriën.	A
Criteria voor antwoordoptie B		

4.	Grondverzet wordt zoveel mogelijk beperkt. Aan het woongebouw gekoppelde tuinen, plantsoenen en/of parken worden met gebiedseigen grond opgeleverd. Mits uit een milieukundig onderzoek blijkt dat de grond niet is verontreinigd en rijk aan organische stof en lutum is om de pH waarde hoog te houden (pH > 6)	B
5.	Gebiedseigen grond wordt tijdens de ontwikkeling niet op één locatie opgeslagen om bodemverdichting te komen. Of na oplevering door middel van frezen of eggen weer open gemaakt.	B
Criteria voor antwoordoptie C		
6.	Het stimuleren van het bodembeheer voor toekomstige bewoners en gebruikers houdt rekening met: <ul style="list-style-type: none"> a. Inrichting van inheemse beplanting en groen met zo min mogelijk verharding b. Natuurvriendelijk onderhoud van de bodem door plantenresten te laten liggen, minimaliseren chemische bestrijdingsmiddelen, azijn gebruik, etc. c. Informatie over de waarde van een gezonde bodem voor klimaatadaptatie, biodiversiteit d. Natuurlijke afwatering door afkoppelen van regenwater. 	C

Bewijsvoering

Criteria	Vereisten bewijsvoering
-	De hieronder genoemde bewijsvoering is niet uitputtend. Ga naar paragraaf 4.4 'Robuustheid van bewijsmateriaal' voor typen bewijsmateriaal die kunnen worden toegepast om aan te tonen dat aan de credit eisen wordt voldaan.

Definities

Toelichting